

БІБЛІОТЕКА ім. Г. Денисенка НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Засн. 1898 одночасно з Київ. політех. інститутом (нині «[Київський політехнічний інститут](#)» [Національний технічний університет України](#)) як фундаментальна. Нині має статус науково-технічної. Початк. фонд — 556 книг і 17 журналів, а також видання, подаровані проф. Університету, зокрема [В. Кирпичовим](#), М. Коноваловим, К. Шиндлером, І. Жуковим, держ. і громад. установами. Обмін наук. періодикою проводився з бібліотеками США, Німеччини, Великої Британії, Японії та ін. країн від 1901, чому сприяв вихід 1-го тому «Известий Киевского политехнического института». 1-й дир. — М. Біляшівський (1898–1902). У 1917 фонди становили 50 тис. од. зберігання. У 20–30-і рр. фонди значно збагатились. Поряд з відділами навч. літ-ри, періодики, наук.-тех. літ-ри створ. відділи комплектування і обробки літ-ри, бібліографії, нормат.-тех. документації, соц.-екон. та худож. літ-ри, філії на мех., хім.-технол. та енергет. ф-тах. 1938 фонди складали 310 тис. од. зберігання. Під час нім. окупації бібліотека втратила майже 145 тис. прим. видань. У повоєн. період фонди поповнювалися за рахунок отримання обов'язк. прим. з Центр. колектора наук. б-к Москви. Відкрито філії б-ки при філіях Університету у Вінниці, Чернігові, Житомирі, Конотопі, Нововолинську (нині перші три — самостійні установи). 1979 фонд разом з філіями становив 2 млн прим. Комісія з наук. організації праці розробила систему підвищення кваліфікації працівників б-ки, збірники регламентуючих документів. 1973 видано бібліогр. покажчики «Історія Київського політехнічного інституту», «Праці викладачів Київського політехнічного інституту», системат. покажчик дис., захищених в Університеті, які зберігаються у фондах б-ки. Нині у структурі б-ки — відділи комплектування, наук. опрацювання документів та організації каталогів, інформ. та довідк.-бібліогр. роботи, навч. літ-ри, видань ВНЗу, наук.тех. літ-ри, періодики, нормат.-тех. документації, соц.-екон. і худож. літ-ри, наук.-методичний, механізації й автоматизації бібліотечно-

інформ. процесів. Зібрано колекції праць викладачів Університету від 1898, за ними укладено бібліогр. покажчики, а також довідк. списки викладачів та студентів від часу заснування Університету. Нині книжк. фонд б-ки становить бл. 3 млн прим.: 500 тис. прим. вітчизн. та іноз. період. видань, 1,5 млн підручників, навч. та навч.-метод. посібників, довідкових видань, 80 тис. офіц. видань, 5 тис. дис., монографії, зб. наук. праць, нормат.-тех. та тех. документація, документи на електрон. носіях. Щорічні надходження становлять бл. 100 тис. прим. (10 тис. назв). Є 15 спеціаліз. чит. залів на 1500 місць; 6 абонементів: періодики, соц.-екон., худож., наук.-тех. літ-ри, 2 навч. літ-ри, а також зали каталогів, інформ. і довідково-бібліогр. роботи, 8 книго-сховищ. Від 1996 функціонує локал. комп'ютерна мережа — складова заг.-університет. і мережі «Уран», яка об'єднує провідні тех. ВНЗи України. Бібліотека має доступ до мережі Інтернет, послугами якої можна користуватися у 10 чит. залах (зокрема повнотекст. версіями понад 5000 електрон. газет, бюлетенів, наук. журналів; доступ до баз даних б-к України, Росії та ін. країн; законодав. матеріалів бази «Ліга-Закон» тощо). Бібліотека — учасник корпорат. електрон. каталогу період. видань, які отримують провідні б-ки ВНЗів Києва; передплачує 900 період. видань, має систему традиц. каталогів і картотек, від 1987 веде електрон. каталог. За міжбібліотеч. абонементом послугами користуються 983 б-ки. Бібліотека підтримує зв'язки з іноз. культур. центрами в Україні та їх бібліотеками: Британ. радою, центром інформ. ресурсів посольства США, франц. культур. центром, нім. Гете-Інститутом (офіс розташ. у приміщенні б-ки). Спільно з ними бібліотека проводить семінари, конференції, круглі столи. Бібліотека підготувала 17 метод. розробок, 23 бібліогр. покажчики. Серед них: «Каталог периодических изданий КПИ императора Александра II» (1909); «Труды преподавателей КПИ: Монографии и учебники 1898–1973» (1973); «Методические указания по курсу “Основы информатики, библиотекведения и библиографии”» (1983); «Изучение эффективности функционирования учебных изданий в вузе» (1984); «Связь вуза с производством — необходимое условие подготовки современного инженера» (1985); «Нормы на основные процессы библиотечно-библиографической работы НТБ КПИ» (1986); «Самостоятельная работа и активизация творчества студентов» (1986); «Структура НТБ и ее отделов: Сб.» (1988); «Контроль качества подготовки студентов в вузе» (1989); «Проблемы высшей школы» (1989); «Учебный процесс: Состояние. Перспективы» (1990); «Совершенствование и

активизация учебного процесса в вузе» (1991); «Бізнес. Маркетинг. Менеджмент» (1993). Директор В. Дригайло (від 1991).

Рекомендована література

1. Сафронієв М. С., Біляшівський М. Ф. Сторінка з історії бібліотеки КПІ // Вісті Київ. політех. інституту. 1926. Кн. 1;
2. Сафронієв М. С. Бібліотека Київського політехнічного інституту // Журн. бібліотекознавства та бібліографії. 1930. № 4;
3. Гандюхіна Л. Академік М. Ф. Біляшівський – перший бібліотекар КПІ // Київ. політехнік. 1997, 25 верес.;
4. Дригайло В. Г. 100 років Науково-технічній бібліотеці НТУУ «КПІ» ім. професора Г. І. Денисенка: Віхи зростання // Вузівські б-ки на порозі XXI століття: Впровадження нових технологій. Мат. міжнар. конф. Київ, 20–23 травня 1998. К., 1998;
5. Дригайло В. Г., Дригайло С. В. 100 років Науково-технічній бібліотеці НТУУ «КПІ» ім. професора Г. І. Денисенка. К., 2000.

В. М. Волинець

Бібліографічний опис:

Бібліотека ім. Г. Денисенка Національного технічного університету України Київський Політехнічний Інститут / В. М. Волинець // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-41985>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).